

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

3. Octo argumentis in victisque ostenditur, Decreta 4. & 5. Sessionum
necessario examine ac deliberatione caruisse, nec posse dici conciliariter
facta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

non de morum Reformatione agi oportere, celebrem fuisse, & in Synodo frequentem, imò potiorem. Quinta denique sententia fuit Joannis Gersonis, (a) qui Pontifices non solum durante Schismate, sed semper & absolute, omnique tempore Concilio subesse voluit, ab eoque posse judicari; in hunc sensum decreta Sessionis quintæ Gerson intellexit, eoque progressus est, ut scriberet, à vero & indubitato Pontifice ad Concilium appellari posse, & Martino id neganti Tractatum illum opposuerit, cui titulus: *An & quomodo appellare liceat.* Huic sententiæ Gersonis nunquam Concilium acquievit, & idè Decretis quartæ & quintæ Sessionis semper illa verba apposuit: *In his, quæ pertinent ad extirpationem dicti Schismatis, & pro extirpatione dicti Schismatis.* Quibus verbis ostendit Concilium, se cum Gersone non sentire, qui absolutam subjectionem volebat; cum Patres de limitata solum, & in casu excepto intelligi vellent, hoc est, tempore Schismatis.

III. Sed jam perge, & alia testimonia percurramus, quæ defectum examinis & necessariæ deliberationis circa quartæ, & quintæ Sessionum Decreta ostendant. *Secundò.* Martinus V. ut habetur *sess. 45.* in Confirmatione Concilij profiteretur: *Se omnia & singula determinata, conclusa & decreta in Materijs fidei per Concilium Constantiense conciliariter tenere velle; ipsaque sic conciliariter facta approbare & ratificare, & non aliter, nec alio modo.* Supponit ergo Martinus, fuisse in Synodo Constantiensi aliqua conciliariter facta, & hæc confirmat: alia verò non conciliariter, hoc est, sine examine & deliberatione, nec votis & sententijs in Conventu dictis, & hæc confirmare renuit: non verò apparet, quæ Decreta sint minùs conciliariter facta, quam quartæ, quintæque sessionum; nec putes hanc esse opinionem aut conjecturam domi meæ natam, audi testimonium Jacobi Spondani Galli, & Apamiensis Episcopi, qui Manuscriptos codices Regiæ, sanctique Victoris Bibliothecarum egregiè pervolvit, ejusque de Synodo Constantiensi historiam, pulcherrimam Spondani operum Maimburgus pronuntiat; is verò ad annum 1418. ita scribit: *Putamus Nuntiorum Polonia petitionem de industria Martini nuntii ad ultimam sessionem reservatam, ut eà occasione significaret, quæ Concilij decreta*

(a) Johannes Gerson in serm. Domin. 2. post Epiphan. & serm. pro Viaggio Regis Romanor.

ereta ipse auctoritate Apostolica ac supremâ probaret, que verò non; ne si antea quidquam de ijs agere voluisset, murmur aliquod, tumultumque in Patribus excitaret ob ea, que ambigüe decreta fuissent de auctoritate Concilij supra Pontificem, quas absolute ut sonare videntur sumptas, nullo modo Martinus agnoscere, aut probare voluit, utpotè contrarias existimatas, & praxi antiquioris Ecclesie, & collata Petro, ejusque successoribus potestati, ipsique demum nature rei, quâ caput debet membris regere, non regi à membris. Hæc Spondanus. Tertio. Gesta Concilij Constantiensis ad sess. 7. (b) Penè in omnibus Concilij decretis factum est, ut Cardinalibus ita arcto & brevi tempore ostensa sint decreta à Nationibus conclusa, ut non fuerit in eorum potestate sufficienter deliberare, imò in magnum contemptum habiti sunt, & finaliter petiverunt, quòd cum essent in Concilio quatuor Nationes, una Angliæ, in qua non erant 20. capita, de quibus tres solum Prelati: & Cardinales essent 16. & alij futuri, de quibus plures Magni & insignes Doctores propter dignitatem Collegij haberent dignitatem tantam & auctoritatem, sicut natio Anglicana. Quòd fuit recusatum & dictum, ut venirent ad Nationes. Quarto. eadem Manuscripta testantur, noluisse Cardinales ad sessionem quartam venire: Eò quòd super illis non fuerint habita, nec sufficienter petita deliberationes eorum. Quinto. Abbas Panormitanus in sententia finali, & Regestum Constantiensis Concilij in tribus Manuscriptis Codicibus memorant, Nationes in quarta sessione fuisse à Cardinalibus monitas: Ut suspenderent ad tempus materias illas, que habent magnas difficultates, & maturam exigunt deliberationem. Sexto. Petrus Alliacensis apud Gallos celeberrimus in Tractatu de Ecclesie & Cardinalium auctoritate, quem ante adventum scripsit Legatorum Regis Castellæ, parte 1. cap. 4. aliqua dubia proponit, ut super illis Concilium deliberaret, ne illius acta in futurum in dubium vocarentur: Nam apud nonnullos, inquit, magnam perplexitatem inducunt. Primum dubium: an quatuor nationes in hoc sacro Concilio sic distinctè excluso Cardinalium Collegio faciant Concilium generale, cum sint plura Concilia particularia valde inæqualia, & inproportionabiliter divisa. (Nam Anglicana Natio complectebatur vota solum 20. Gallicana supra 300. & tamen Gallicanæ voces non vincebant, ne habebantur pro pluribus, cum quælibet Natio pro uno tantum voto computaretur) & ad partem deliberantia, que deliberatio, exclusâ deliberatione dicti Collegij Cardinalium, & non factâ in communi sessione collatione votorum, videtur multis non esse censenda deliberatio Concilij

○ concilia-

(a) Gesta Conc. Constant. in 4. MM. Codd. apud Schelstrat. fol. 104.

conciliariter facta. Secundum dubium, an dictæ Nationes, quæ sunt multa Collegia particularia, quæ multis videntur contra vel præter consuetudinem antiquam sacrorum Conciliorum instituta, licet ex rationabili causa & sub debitis circumstantiis ita restitui potuerint, & habuerint à Jure Divino vel humano auctoritatem privandi Romanam Ecclesiam & sacrum Collegium (quod est antiquum Collegium, & in antiquo jure, & in sacris generalibus Concilijs, & in sanctorum Patrum Decretis fundatum) privandi inquam jure suo, habendi scilicet votum in sacro Concilio, & Summum Pontificem eligendi. Vides jam tunc temporis de validitate Decretorum Constantiensium ob defectum deliberationis Conciliaris dubitatum esse; sicque antiquam hanc querelam non novam esse, nec à nobis repertam. Septimo. Quatuor Manuscripti Codices, quibus acta Concilij continentur: Die 2. Maij Anno 1415. Cardinales licet præsentis in sessione fuerunt, nunquam illam formam viderant; eodem enim die circa horam septimam de mane fuit data eis copia ad deliberandum super illa, cum jam plures prælati sederent, & immineret relatio novorum fienda Regi & Deputatis Nationum in sacristia, in qua relatione præsentis fuere, nec poterant illam formam videre, cum statim facta relatione perventum est ad sessionem, quæ jam peracta erat, & ita penè in omnibus Decretis Concilij factum est, Cardinalibus ita arcto & brevi tempore ostensa sunt Decreta jam conclusa à Nationibus, ut non fuerit in eorum potestate super illis sufficienter deliberare, imò fuerunt in magnum contemptum habiti, &c. Octavo. Die Septembris 11. Anno 1417. in protestatione, quam tres Nationes, & Collegium Cardinalium contra Germanicam Nationem ediderunt, hæc inter alia leguntur: Clerus & populus nonnullorum Regnorum & Provinciarum nondum clarè & solidè huic sacro Concilio adhaerunt, necnon etiam quorundam, qui eidem Concilio adhaerunt propter rumores discordiarum, & quasi impressionum, quas in eodem Concilio fieri audiunt, fides jam de eodem Concilio dicitur vacillare. Et infra: His diebus magnus terror & turbatio dicebatur esse in Concilio, fama enim erat communis, & multi scientes de Consilij Regis dixerunt amici, quod Rex proponebat & deliberaverat aliquando capere omnes Cardinales, & postea restrinxit ad sex; sed Cardinales & alij, de quorum proscriptione dicebatur, constantes steterunt, nec omiserunt loqui, & prosequi, quæ eis justa videbantur. Causa autem odij Regis in eos dicebatur, quod Rex volebat habere Papam ad voluntatem suam, & illis stantibus non poterat. Ex his omnibus evidenter colligitur, multa in Concilio contigisse, ob quæ merito dubitari

(a) Schellstr. fol. 257.

dubitari poterat, imò dubitatum est, an illius Decreta, præsertim, quæ Pontificiam dignitatem spectabant, consultò, deliberatè, & Conciliariter concepta essent, quippe cùm Patrum vota aut metu Regionum, aut exclusione Cardinalium, aut nimia festinatione, quæ examen prævertebat, redderentur suspecta; idque in particulari de Decretis quartæ & quintæ sessionum intelligendum esse ex allatis testimonijs constat, illa enim apertè ostendunt, Capitula illa post tumultum de celebranda sessione quarta in unica Congregatione Nationum conclusa fuisse, & totam deliberationem unius diei tempore absolutam, neque deliberationem illam fuisse communem & Conciliarem, ut oportuit; cùm nec in sessione habita fuerit, nec audita Cardinalium vota.

IV. Age jam verò, & Decreta illarum sessionum ne quidem à Concilio, Oecumenico & Generali facta esse, nec pro talibus à viris Gravissimis & doctissimis habita, demonstramus.

Primò. Certum est Johannem XXIII. nunquam ijs Decretis assensum esse. Is enim in litteris ad Ducem Biturigæ (a) datis causas exponit, cur Decretis Constantiensibus deferre non posset: *Quòd, videlicet, licet in Concilijs generalibus non debeat fieri Nationum differentia, sed omnes & singulos sententiam suam dicere publicè oporteat, ut unius instructione informetur alij; hoc tamen Constantiæ non fuerit permixtum, quin imò statutum, quamlibet Nationem unam tantummodo vocem, sive suffragium habituram, etiam si in Natione Gallica essent ducentæ voces notabiles, & in Italica totidem: & de Anglicana essent tantum tres Prælati ibi personaliter comparentes, ac Cæteri Clerici novem numero. Deinde quòd cùm in Concilijs Generalibus secundum statuta Canonum vis suffragij non competat nisi Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis & Episcopis, quorum suffragia requirenda sunt in sessionibus publicis, & non privatis consilijs; nihilominus quicunque ad hujusmodi consilia fuissent admissi, nullo discrimine personarum habito, omnium suffragia, etiam Laicorum, subtractis Prælatorum suffragijs recepta sint, & licet in Concilijs suffragia debeant esse libera, nihilominus multe extiterunt cavillationes, & subornationes per minas, & terrores ab Imperatore procedentes. Hæc Johannis querela nullam fidem, aut parvam mereretur, nisi omnino ijs consentanea esset, quæ ipsdem penè verbis à Spondano, à Cardinali Alliacensi, ab Actis*

O 2

Concilij

(a) Johannis XXIII. in epist. ad Duc. Bitur. in Sorbona publicè lecta, & in duobus MM. SS. Codd. Biblioth. S. Victor. asservata.